

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד

יש חדש

הילולת 'כיסא רחמים'

ביום שלישי, י"ט בטבת (17.1), תהיה אי"ה במרכז הירידים, גני התערוכה, תלאביב, ההילולא השנתית של מוסדות ישיבת 'כיסא רחמים', לעילוי נשמת מייסד הישיבה, רבי מצליח מאזוז הי"ד. בהילולא יישאו דברים ראש הישיבה, הגאון הרב מאיר מאזוז, ועוד שורה ארוכה של רבנים ואישי ציבור. מוועדת ההיגוי נמסר כי לכל משתתף יחולק הספר 'אוצרותינו' על חומש שמות, שיצא לאור במיוחד לכבוד ההילולא. פרטים והרשמה בטל' 1700-505152.

צאצאים שומרים קשר

לקראת כ"ד בטבת, יום ההילולא של רבנו הזקן, בעל התניא, מבקש איגוד צאצאי רבנו הזקן מכל הצאצאים לעדכן את פרטיהם, כדי שיהיו שותפים לפעילויות האיגוד, ובהן כינוסים. טלפקס: 02-5370515, דוא"ל baalhatanya@gmail.com

אוצר בתקליטור

לקראת הילולת רבנו הזקן בעל התניא הופיע תקליטור ובו מושגי תורת החסידות מספריו תורה אור ולקוטי תורה, על-פי המפתחות שערך הרבי מליובאוויטש לספרים האלה. בתקליטור מופיעים כל הקטעים מסודרים ומרוכזים, דבר המקל מאוד את העיון. אפשר להשיג את התקליטור בטל' 054-7222415.

זמני השבוע

נירוק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
4:33	5:05	5:32	4:47
5:37	6:10	6:28	5:46

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות

ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

טל' 972-73-2480711 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

האינסטינקט הבריא של הציבור

אחרי כל הפלפולים המשפטיים שהציפו אותנו בסוף השבוע שעבר, בא הפיגוע בארמון הנציב והמחיש לכולנו מי הרעים בסיפור הזה

הפיגוע בארמון הנציב. חזרה לקרקע המציאות (צילום: עקיבא פולק, מד"א)

הוא הקרבן המסכן, ואילו החייל הוא הפושע. את העיוות הזה אין העם מסוגל להכיל.

אחרי כל הפלפולים המשפטיים שהציפו אותנו בסוף השבוע שעבר, בא הפיגוע בארמון הנציב והמחיש לכולנו מי הרעים בסיפור הזה ומהי המלחמה האמיתית שבה עלינו להילחם. האויב איננו אלאור עזריה, אלא המרצחים השפלים, תומכיהם שמחלקים סוכריות, הרשות הפלסטינית שקוראת כיכרות על שם המחבלים, ונושאי המצלמות שאורבים לחיילינו כדי להכפישם בעולם.

תזכורת מסברה ושתילה

אין זו הפעם הראשונה שאנחנו כמו ידנו מעוותים את המציאות. כך היה בפרשת סברה ושתילה במלחמת לבנון הראשונה. הקימו ועדת חקירה ממלכתית, הזמינו אל דוכן העדים את כל צמרת המדינה והצבא, ויצרו את הרושם שאנחנו טבחנו במחנות הפליטים. אחריכך, כשהתברר שהטבח נעשה בהוראת סוריה, שביקשה לפגוע בתדמיתה של ישראל ולהסיט את הביקורת נגדה על אחריותה לרצח באשיר ג'ומאייל - זה כבר לא עניין אישי.

הציבור, באינסטינקטים הבריאים שלו, חש את העיוות. לעם ברור מי הטובים ומי הרעים בסיפור הזה, והוא דורש ותובע לגבות את הלוחמים בטרור גם אם שגו. ואתם, שם בבועה, במקום לגנות את העם, כדאי שתקשיבו לו.

אירועי הימים האחרונים שוב ממחישים את הנתק בין אותה 'בועה' תקשורתית, משפטית ואק' דמית, שבעת האחרונה מרבים לדבר עליה, לבין רוב הציבור. האנשים הכלואים בתוך ה'בועה' רואים את הגל הסוער בתוך הציבור, שומעים את הנהמה המתעצמת, אבל אין הם מסוגלים באמת להבין את התהליכים, מכיוון שהם חיים בעולם משל עצמם.

הם נתפסים להתבטאויות מתלהמות ולהתנסחויות בלתי מוצלחות ומצקצקים בלשונם בזעזוע. כן, לא כל אחד ואחת הם אמני הניסוח ומיומנים בבחירת המילים הנכונות. יש אנשים שגם כותבים נאצות

ומשתמשים בלשון שלוחת רסן (רק חשוב לזכור כי התופעה קיימת בכל המגזרים). בהחלט ראוי לחנך ללשון נקייה, לדיון ענייני ולשמירת גבולות השיח, אבל חשוב יותר להבין מה עומד מאחורי הר הגעש המתפרץ.

לא להתבלבל

אחרי פיגוע הדריסה בראשית השבוע התפתח דיון בשאלה אם יש קשר בין תגובת החיילים במקום ובין משפט אלאור אזריה. בלי להיכנס לשאלה הנקודתית - באיזו מידה מרגישים החיילים ביטחון לפתוח באש על מחבלים - ברור לחלוטין שיש קשר בין המשפט ובין הפיגוע. המראות הקשים של הפיגוע החזירו את כולנו בבת אחת אל קרקע המציאות.

זה הדבר שיוצר את הזעם הגדול בציבור. במשך כעשרה חודשים מעלים אל ראש סדר היום את הדיון במעשהו של החייל. מביאים אותו כבול למשפט. מזמנים את כל צמרת צה"ל אל דוכן העדים. כותרות המשפט מרוחות יום אחרי יום על שערי העיתונים. והאדם מן השורה חש שמשוהו השתבש כאן לגמרי. ובמילים מעודנות פחות: שהמערכת פשוט ירדה מן הפסים.

ייתכן בהחלט שהחייל חרג מן הפקודות, אבל אסור להתבלבל. הוא לא ירה באדם חף מפשע. הוא ירה במחבל, שהתנפל על חייל אחר ודקר אותו כדי להורגו. העמדת החייל למשפט מתוקשר יוצרת את הרושם שהמחבל המתועב

הכוח להתמודד עם הגלות

העולם באו אליו. מכאן שיש בגלות עוד מטרה, נוסף על 'בירור הניצוצות', והיא להשרות קדושה בארצות הגלות עצמן.

כוח לדרך

על כך אמרו חז"ל: "מעשה אבות סימן לבנים". מעשי האבות אינם רק מודל לחיקוי בעבור הבנים, אלא שבמעשיהם העניקו לנו האבות כוח לנהוג כמוותם. הן אברהם הן יעקב ירדו למצרים, וזאת כהכנה רוחנית לקראת גלות מצרים והעבודה של בני ישראל לקדש את מצרים עצמה.

כאן טמון הקשר בין סוף ספר בראשית, שבו מתחילה העבודה הרוחנית של בני ישראל בגלות מצרים, לבין תחילת הספר – "לתת להם נחלת גויים". כאשר ניגשים לעבודה זו מצוידים בכוחם של האבות, הרי שאפשר להכריז "חזק חזק ונתחזק", ולגשת לספר שמות ולאתגר ההתמודדות עם הגלות מתוך ביטחון ונחישות בהצלחה.

(תורת מנחם תשמ"ו, כרך ב, עמ' 298)

אמרת השבוע

הבקשה האמיתית

אמר רבי שמחה בונם מפשיסחה: בן מלך חטא ואביו הגלה אותו למקום רחוק. לימים חמל המלך על בנו ושלח שליחים לחפשו. הללו מצאו אותו בכפר נידת, רוקד בבית מרזח בין שיכורים ובגדיו קרועים ובלויים.

אמרו לו השליחים: "נשלחנו מאת אביך המלך. מה תרצה לבקש ממנו?". אמר להם: "אני מבקש שישלח לי מעיל חם ומגפיים חזקים".

"אף אנו כן", סיים רבי שמחה בונם. "אנו מבקשים צרכים קטנים ושוכחים שהשכינה בגלות".

פתגם חסידי

"אורות הגאולה מנצנים מעל ראשינו. לא נגאלנו מפני ראשינו כפופים. יזקוף הקב"ה את ראשינו ומיד נבחין בניצוצי הגאולה" (רבי אברהם יעקב מסדיגורה)

מהם ונתנה לנו".

ולכאורה, האם טענה של גוי אמורה לשנות את סדר התורה?! בהכרח לומר שיש מן האמת בדברים. אין זו טענה חסרת היגיון, אלא טענה ראויה. באיזו זכות כבשו בני ישראל ארצות שהקב"ה נתן לשבעת העמים? והמענה: "כוח מעשיו... נחלת גויים". הקב"ה החליט להפקיע את הארץ מידי הגויים ולתת אותה לבני ישראל, כדי שהללו יקדשו את הארץ ויהפכו אותה מ'ארץ כנען' ל'ארץ ישראל'.

תכלית הגלות

החדרת קדושה בארץ היא חלק מהמשימה הכללית של הגלות. בתורת הקבלה מבואר שמטרת הגלות היא ללקט את ניצוצות הקדושה שהתפזרו בכל העולם, ועלידי שיהודים מקיימים מצוות בכל פינה בעולם הם 'מבררים' את הניצוצות האלה.

אך כאן נשאלת שאלה: כדי לברר את הניצוצות היה אפשר לשבת בארץ ישראל, וממנה יצא האור שיאיר את העולם ויגרום לכל הניצוצות להתברר. כך היה בזמן שלמה המלך, שמכל

המילים האחרונות של פרשת ויחי, החתמות את ספר בראשית, קשורות במהותן הפנימית עם המילים הראשונות של פרשת בראשית, הפותחות את הספר, בבחינת "נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן".

סוף הפרשה עוסק בפטירת יוסף: "ויישם בְּאֶרֶץ בְּמִצְרַיִם". הוא מרמז על גלות מצרים, שתתעצם בספר שמות. הדברים האלה מתקשרים מיד לפתיחת התורה "בְּרֵאשִׁית בְּרָא... וְאֵת הָאָרֶץ", כפירוש רש"י: "לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מ'החודש הזה לכם', שהיא מצווה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית? משום 'כוח מעשיו הגיד לעמו, לתת להם נחלת גויים'".

תשובה לטענה

להבנת הקשר בין הדברים יש לדון במשמעות פירוש רש"י האמור, ובהמשכו: "שאם יאמרו אומות העולם ישראל 'ליסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גויים', הם אומרים להם: 'כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בְּרָאָה וְנָתַןָהּ לאשר ישר בעיניו. ברצונו נָתַןָהּ להם, וברצונו נָטְלָהּ

מן המעיין

הסתלקות יעקב | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

מקיש הוא לזרעו

"ויכל יעקב לצוות את בניו... ויגוע ויאסף אל עמו" (בראשית מט,לג). יעקב אבינו לא מת, שנאמר (ירמיה לז, ל) "ואתה אל תירא עבדי נאום ה' ואל תיחת ישראל, כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שביים". מקיש הוא לזרעו – מה זרעו בחיים, אף הוא בחיים.

(תענית ה,ב)

הוכחה לחיים

בני יעקב נקראים שבטים בשל דמיונם לענפים המתפשטים מגזע העץ, שמקבלים ממנו את חיותם. כאשר הענפים האלה מניבים פירות ומאירים את העולם באור התורה והמצוות, סימן הוא שגוף האילן מוסיף לחיות, שהרי הוא הנותן כוח לענפים להניב פירות טובים.

(ספר המאמרים תרפ"ט)

בלי יניקה

אברהם יצא ממנו ישמעאל ויצחק יצא ממנו עשיו. שכן עבודתם אִפְשָׁרָה 'יניקת החיצונים' הנקראת 'מיתה'. לעומתם, יעקב הייתה מיטתו שלמה ולא היה בזרעו רשע, ולכן "יעקב אבינו לא מת" – לקליפות לא הייתה שום יניקה מעבודתו.

(ספר המאמרים תרכ"ח)

אמת ליעקב

נאמר (מיכה ז): "יתן אמת ליעקב". האותיות

של "אמת ליעקב" מרכיבות את המילים "יעקב לא מת".

(רבי לוי יצחק שניאורסון)

סיפורים כלימוד תורה

מהגמרא אנו למדים שסיפורי מעשיות על צדיקים שנפטרו חשובים כלימוד תורה. כאשר הגמרא מספרת על פטירתו של רבנו הקדוש היא פותחת בלשון: "תנו רבנן, בשעת פטירתו של רבי" (כתובות קד), כמו שפותחים בדבר הלכה.

(עיטורי תורה)

פשיטת לבוש

הפרי, כשהוא מגיע לגמר הבשלתו, נופל מן האילן ואינו צריך עוד לחיבור עם העץ. כך הנפש, כשהיא משיגה את מה שביכולתה להשיג, היא פושטת את לבוש העפר מעליה, ניתקת ממקומה ונדבקת בשכינה. זוהי מיתת נשיקה.

(ריקאנטי)

בנים ממשיכים

על הפסוק (מלכים א,יא,כא) "והדד שמע במצרים כי שכב דוד עם אבותיו" אמרו חז"ל (בבא בתרא קטז): "מפני מה דוד נאמרה בו שכיבה, וביואב נאמרה בו מיתה? אלא דוד שהניח בן כמותו, נאמרה בו שכיבה". כי מי שזוכה להניח אחריו בנים טובים, לא נקשר בו לשון 'מיתה', שכן חוט חייו לא נפסק, והוא קיים ונמשך בבניו.

(המהר"ל מפראג)

הבטחה ותוצאה

משלחת החסידים עמדה דרוכה ונרגשת לפני חדרו של האדמו"ר מצ'ורטקוב, רבי ישראל פרידמן. אלה היו הימים שאחרי מלחמת העולם הראשונה. מפני המלחמה עזב האדמו"ר את עירו ועבר לווינה שבאוסטרייה, ובדעתו היה לעלות לארץ ישראל. בינתיים הסתיימה המלחמה, אך האדמו"ר נשאר בווינה.

בחרת קודש נכנסו חברי המשלחת אל האדמו"ר ואמרו: "אם רצונו של הרבי לעלות לארץ ישראל, נעזור ככל יכולתנו להגשמת שאיפתו הקדושה; ואולם אם הרבי נשאר כאן, הננו מבקשים כי יחזור לגליציה, שבה חיים חסידי רובם ככולם והם משתוקקים להיות קרובים אל רבם".

האדמו"ר דחה את הבקשה. חברי המשלחת לחצו עליו שיאמר להם לפחות את סיבת סירובו, כדי שיהיה להם מה להשיב לשולחיהם. השיב האדמו"ר: "מה אעשה, כמה מאות יהודים בווינה הבטיחו לי שלא לחלל את השבת, וזה בעיניי דבר גדול ביותר. אני חושש שאם אעזוב אותם, לא יוכלו לעמוד בניסיון".

חברי המשלחת התפעלו ממסירות נפשו של האדמו"ר למען יהודי וינה, ובכליזאת יצאו מאוכזבים. אחד מחסידי צ'ורטקוב בווינה היה ר' אברהם אבלי רפפורט, שלימים עלה לירושלים. אמר להם החסיד: "אספר לכם מה מחולל רבנו כאן בווינה".

ר' אברהם עסק במסחר באריגים. הוא היה מיודד מאוד עם אחד מעמיתיו בעיר, יהודי שלא היה שומר תורה ומצוות. פעם אחת בא אליו ומצא אותו עצוב ומדוכא. שאלו ר' אברהם לפרש עיצובו, והאיש פרץ בבכי נסער. דקות ארוכות התייפח, ולא הצליח להירגע.

החסיד הכיר את ידידו כבעל אופי מאופק, שהאיר פנים לכל אדם ועל לשונו הייתה שגורה תמיד אִמרה נאה. "דאגה בלב איש ישיחנה", הזכיר לו את מאמר חז"ל, וביקש ממנו לגלות לו מה מעיק עליו.

"בתי... בתי היחידה", מלמל הסוחר בקול שבור.

"מה קרה לכתך?", שאל ר' אברהם.

בקושי הצליח הסוחר להוציא את המילים מפיו: "היא עומדת להינשא לגוי!".

בכיו של האיש גבר. לפתע קם

ממקומו והחל להתהלך בחדר כאחוז תזוית. "שמע מה שאני אומר לך!", זעק מנהמת לבו, "אם בתי תעשה זאת – אין לי חיים! למה לי חיים כאלה?". הוא צנח על כיסאו, הליט את פניו בידי והתייפח בשקט.

החסיד המתין שיירגע מעט, אחז בידו והחל לדבר אל לבו: "יש לי עצה טובה בעבורך".

האיש נשא אליו מבט כבוי, שהיה בו ניצוץ של תקווה. "אלך איתך אל מורי רבי האדמו"ר מצ'ורטקוב", אמר החסיד. "נבקש ממנו להתפלל בעבורך בתך שתשוב מדרכה הרעה".

"אני מוכן לעשות הכול!", אורו עיניו של הסוחר.

עד מהרה עמדו השניים בפתח חדרו

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

למה לא לגלות?

לפני פטירתו אסף יעקב אבינו את בניו, ופתח ואמר: "הֶאֱסַפוּ וּאֲגִידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים". אולם בפועל לא מילא את הבטחתו לגלות את העתידות, ובמקום זה אמר דברים אחרים. מסבירים חז"ל: "ביקש לבניו את הקץ, ונסתלקה ממנו שכינה". כלומר, יעקב אבינו רצה לגלות לבניו את קץ הגאולה, אך הקב"ה מנע זאת ממנו.

אין ספק שרצונו של יעקב אבינו לגלות את הקץ לא בא כדי לספק את יצר הסקרנות של בניו. ודאי שראה בכך תועלת להם ולכל עם ישראל. ולכאורה מה התועלת? אפשר לשער בנקל איזה רושם הייתה עושה על בניו הידיעה שהגאולה תבוא רק כעבור כמה אלפי שנים (כפי שאנו רואים, שעדיין לא בא המשיח)! ידיעה כזאת מביאה דכדוך וייאוש, והאם ייתכן שיעקב אבינו רצה לומר דברים שהיו מייאשים את בני ישראל?!

מועד קרוב

הסבר הדבר (ראה לקוטי שיחות כרך כ, עמ' 228) נעוץ בשתי הדרכים שבהן הגאולה יכולה לבוא. הגמרא (סנהדרין צחא) אומרת: "זכו – אחישנה"; לא זכו – 'בעתה'. כלומר, אמנם יש לגאולה מועד קבוע מראש ('בעתה'), וגם אם לא נהיה ראויים לה היא תבוא במועד ההוא; אולם אם נזכה, יתקיים 'אחישנה' – הקב"ה יחיש את הגאולה ויביא אותה הרבה לפני המועד הנקוב. יעקב אבינו לא חשב לומר לבניו את המועד הסופי של הגאולה, המועד של 'בעתה', שבו תבוא הגאולה בכל מקרה. הוא התכוון לומר להם מועד אחר, קרוב יותר לאין ערוך, שבו הייתה יכולה לבוא הגאולה אילו זכו. ייתכן מאוד שמועד זה היה בטווח של שנים או עשרות שנים בלבד מאותו יום!

אבל איך זה ייתכן? הרי אנו רואים שהגאולה לא באה אז? ההסבר טמון בעניין זה עצמו: אילו היה יעקב אבינו מגלה לבניו את הקץ ההוא, אכן הייתה הגאולה באה באותו מועד; אך מכיוון שלא נתאפשר לו לגלות את הקץ, התעכבה הגאולה עד ימינו.

אילו היה יעקב אבינו מגלה את הקץ ובני ישראל היו יודעים שהגאולה קרובה כל-כך, היו נזהרים במעשיהם ביתר שאת, ואכן היו זוכים לגאולה באותו מועד. עצם הידיעה על קרבתה של הגאולה הייתה נוסכת בהם יותר מרץ ועוז לעבוד את ה' כראוי ולהיזהר מכל מה שעלול לעכב את הגאולה. וכך אכן היו זוכים לאותה גאולה קרובה, ועם ישראל לא היה צריך להתענות בגלות עוד אלפי שנים.

מהירות או שלמות?

אם כן, מדוע הקב"ה מנע זאת ממנו? אלא ששלמות העבודה היא כאשר האדם עובד את בוראו בכוחות עצמו, מתוך כל המגבלות של העולם הזה. הגילוי של יעקב היה מכניס מימד על-טבעי לתוך המציאות, ובכך פוגם בשלמות העבודה. לכן נסתלקה ממנו השכינה.

אמנם גם יעקב ידע שהגילוי יפגם בשלמות העבודה, אך הוא רצה להחיש ככל האפשר את היציאה מהגלות, אפילו על חשבון שלמות העבודה. ואולם הקב"ה רצה שהגאולה תהיה בתכלית השלמות, ולכן סילק מיעקב את שכינתו, כדי לתת לעם ישראל את האפשרות להשיג את הגאולה המושלמת על-ידי עבודת ה' מושלמת.

אך בקשת צדיק אינה חוזרת ריקם והיא בגדר הוראה נצחית: יהודי צריך 'לבקש' ולתבוע' מהקב"ה את הגאולה תיכף ומיד, והבקשה הזאת כשהיא לעצמה נותנת סיוע ועידוד רב בעבודת הבורא. וכפי שרואים במוחש, שכאשר אומרים ליהודי ש"הנהיגה משיח בא" – הוא מתעורר ומשתדל יותר שלא יהיה אצלו דבר שעלול לעכב את הגאולה.

של הרבי. כאשר הבחין הסוחר בהוד פניו הקורנות של הרבי, נרתע ונסוג לאחור. ידיו, שאחזו בפתקה שכתב החסיד בעבורו, רטטו ברעד בלתי נשלט. הוא לא הצליח להוציא הגה מפיו, עד שרעהו החסיד נאלץ לשמש לו לפה.

הרבי הביט בסוחר במבט חודר כליות ולב ושאל: "האם אתה מוכן לקבל עליך לשמור שבת כדי שבתך תחזור בה מכוונתה להינשא לגוי?".

"אני מוכן לכול!", התמלטה זעקה מפיו של הסוחר.

"אם כך", נמזגה שמחה בקולו של הרבי, "אבקש לשוחח עם בתך".

"אינני משוכנע שהיא תסכים לבוא אל הרבי", אמר הסוחר.

"נסה בכליזאת", עודדו הרבי.

בתחילה הגיבה הבת בלעג למשמע בקשתו של אביה, אך אביה הפציר בה ולבסוף נעתרה. בבואה אל הרבי ניסה הרבי לשכנעה לחזור בה. הוא הסביר לה כי הצעד שהיא עומדת לעשות יגרום לה בסופו של דבר סבל. הוא אף פנה אל מצפונה ודיבר על סבלם של הוריה.

ואולם הצעירה עמדה על דעתה. בשלב מסוים קמה ממקומה, ובטרם יצאה הכריזה: "דבר לא יועיל! אני את הבחור הזה לא אעזוב!".

פניו של הרבי הרצינו. "אם כך", קרא אחריה, "הרי שהוא יעזוב אותך!".

יומיים בלבד חלפו מאז פגישתה עם הרבי. על דלת ביתו של הסוחר נשמעו נקישות. בפתח עמד ה'חתן' הגוי. הוא התפרץ אל הבית בצעדים גסים, ובטרם הספיק אימי לפצות פה, ניגש אל הצעירה והטיח בפניה: "הקשר בינינו נגמר. אינני רוצה עוד לראות אותך או לשמוע ממך!". הבחור אמר את דברו ויצא מן הבית, מותיר את הבת המומה ובוכייה.

האירוע הזה, סיים החסיד ר' אברהם, חולל מפנה גדול בחייו של הסוחר ובני משפחתו. הוא עמד בדיבורו והחל להקפיד על שמירת שבת כהלכתה. יתרה מזו, הוא אף שכר אברך תלמיד חכם כדי ללמד אותו ואת משפחתו כיצד לקיים אורה חיים יהודי.

גם הבת עצמה שבה בתשובה שלמה, וכעבור זמן לא רב נישאה לצעיר יהודי שומר מצוות, והשניים הקימו בית נאמן בישראל. בחתונתם, שנערכה ברוב פאר והדר ועל טהרת הקודש, ידעו רק הוריה והידיד החסיד את גודל הנס שבא בזכות הצדיק.

(על-פי 'דורש טוב' – מועדים)

מי שענה לאליהו עונה ליעקב

טבול בשמן של הדגים. אז היה צנע, היום יש שפע. כבר עשרים וחמש שנה אנחנו ממשכים במסורת הסעודות, ורעייתי עמלה על המאכלים. בימי שני ובמוצאי שבת אנו עורכים סעודה כיד המלך, לשמח ולשמוח עם כולם. אני מבקש מהקהל לא להביא כלום, כי ברגע שאין עול, כולם באים".

שנים רבות היה החדר הקטן שמעל קבר דוד המלך בהר ציון סמל של כמיהה לתפילה בכותל המערבי ושל ציפיה לביאת המשיח. כיום מאייש אותו הרב יעקב נענה (72), יליד ירושלים, שמקיים בו שיעורים וסעודות מצווה. בכך הוא ממשיך את דרכו של אביו, רבי אליהו נענה.

התרגשות שחרור הכותל

הרב יעקב חוזר לרגע שבו אביו העביר לידי את המשך המסורת: "בהגיעו לגיל שיבה אבא קרא לי ואמר: 'יעקב, אל תסגור את הברז'. שאלתי לאיזה ברז הוא מתכוון, והוא השיב: 'שם המשפחה שלנו נענה. אנחנו נענים לקב"ה והוא נענה לתפילתנו'. אבא ביקש שאמשיך לקבל את הבאים למקום".

את השחרור במלחמת ששת הימים אין הוא יכול לשכוח: "קפצתי מתוך המלחמה הביתה וצעקתי: 'אבא, הכותל שוחרר!'. אבא יצא מהמקלט ורץ לכותל. הוא הכיר כל סמטה וכל חצר בעיר. כשהגיע לכותל, לא היה מאושר ממנו".

בחדר גם פועל 'כולל הנשיא', בראשות הרב יקותיאל פיש, ובכל ערב ראש חודש מתקיימים בו שיעורים בגאולה על-פי תורת הרמז. הרב יעקב רווה נחת מהמקום השוקק

"ארבעים וחמש שנים אבא למד ולימד בחדר הזה, במצפה הר ציון", מספר הרב יעקב. "באותם ימים, לפני שחרור הכותל, הר ציון היה 'הכותל' לרבים שלא יכלו להתפלל ליד שריד בית מקדשנו. הם עמדו בגג המצפה והתפללו לעבר מקום המקדש".

לחם וסרדין

'חדר הנשיא', זה כינויו של המקום. מסביר הרב יעקב: "נשיא המדינה השני, יצחק בן צבי, נהג לבוא לכאן בשלושת הרגלים. אבא היה מכבד אותו ונותן לו את החדר להתפלל. בן צבי היה יוצא אחרי התפילה אל המצפה ומברך את העולים. מכאן דבק השם במקום".

הרב יעקב מתמוגג מאושר כשהוא מתאר את סעודות המצווה שהיה אביו עורך במוצאי שבת ובימי שלישי בעבור בעלי המלאכה: "המבוגרים היו מקבלים פרוסת לחם וסרדין אחד, ואנחנו, הילדים, קיבלנו פרוסת לחם

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

קבורה בארון

שאלה: האם רצוי לקבור מת בתוך ארון?

תשובה: בתלמוד נאמר: "אמר רבי יוחנן, מניין לקבורה מן התורה, תלמוד לומר (דברים כא, כג): 'כי קבור תקברנו'". לכן נפסק בשולחן ערוך: "הנותן מתו בארון ולא קברו בקרקע, עובר משום מליץ את המת. ואם נתנו בארון וקברו בקרקע, אינו עובר עליו. ומכל מקום יפה לקבורו בקרקע ממש, אפילו בחוצה לארץ", שאין לך גניזה גדולה ממנה (הר"ן). ובפרט בארץ ישראל, שנאמר (דברים לב, מג): "וכיפר אדמתו עמו".

לכן גם כשקוברים את המת בתוך ארון שולפים את הלוח התחנות, או לפחות מנקבים אותו כלפי מטה, שנוסף על עיקר מצוות קבורה, העפר הוא רפואת המת, שנאמר (בראשית ג, יט): "כי עפר אתה, ואל עפר תשוב". וכתב הרמב"ן, שמה

שהיו קוברים בארון בזמן התלמוד, היינו (קבורה משנית) לאחר עיכול הבשר, או שהיו נוקבים את הארון לארץ. ויש שכתבו שדיי במה שנוהגים לשים מעט עפר על פיו של הנפטר ועל עיניו.

בח"ל קוברים בארון מפני גזרת המלכות. בארץ ישראל קוברים את חללי צה"ל בארון, מסיבות מובנות. בארץ יש נוהג לקבור אנשים מכובדים בארון, אבל כאמור אין עושים בזה חסד גדול עמם.

בזוהר הזהירו שאין ראוי לקבור בארון אלא אדם שנטר את ברית הקודש, כגון יוסף הצדיק, שנאמר בו בסיום פרשתנו 'ויישם בארון', ורק אז ארונו מתחבר עם 'ארון הברית' שלמעלה.

מקורות: סנהדרין מוב, וחינושי הר"ן. זהר ח"ב דף ריד ע"ב. תוס' ע"ד ס"י ששב ס"א, ונו"כ. חכמת אדם כלל קנה ס"א. ערוה"ש שם. כל בו על אבלות ח"א עמ' 181. גשר החיים ח"ב עמ' פג. נטעי גבריאל אבלות ח"א פמ"ט ופע"ה.

הרב יעקב נענה. שהברז לא ייסגר

ושמח על הזכות שנפלה לידו לטפחו ולשמר את המסורת.

בית לכל העמים

בשנים האחרונות יש עימותים במקום עם נוצרים המבקשים לקבל אחיזה במבנה. הרב יעקב אינו מתרשם מכך: "ביתי בית תפילה ייקרא לכל העמים. בסוף כל האנושות תבוא להתפלל כאן לאלוקי ישראל".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

לקרוא ולדעת

הספר שפותח לפניכם צוהר אל ימות המשיח ומשיב על כל השאלות:

- מהי הגאולה? • מה יעשה המשיח?
 - כיצד יתגלה? • ומה יקרה עם הופעתו?
- לשון בהירה | 368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

יופי של סיפורים

שני כרכים של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע'

סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות

סיפורים שנוטעים יראת שמים, אמונת צדיקים ומידות טובות

טל' 1-718-6041020

